

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Улесняване на достъпа на недържавни участници до финансиране за борба с изменението на климата“

(становище по собствена инициатива)

(2019/C 110/03)

Докладчик: **Cillian LOHAN** (IE — III гр.)

Правно основание	Член 29, параграф 2 от Правилника за дейността Становище по собствена инициатива
Решение на Пленарната асамблея	15.2.2018 г.
Компетентна секция	„Земеделие, развитие на селските райони и околна среда“
Приемане от секцията	27.11.2018 г.
Приемане на пленарна сесия	12.12.2018 г.
Пленарна сесия №	539
Резултат от гласуването („за“/„против“/„въздържал се“)	114/6/7

1. **Заклучения и препоръки**

1.1. Въпреки значителните средства, предвидени в пактове за финансиране на борбата с изменението на климата, ЕИСК желае да изтъкне, че има проблем с достъпа на дребните недържавни участници в областта на климата до финансиране, за да се гарантира подкрепа и осъществимост на инициативите, които потенциално могат да доведат до дълбоки промени.

1.2. Неотложно трябва да бъде извършено наблюдение и картографиране на потоците от финансови средства за борбата с изменението на климата в Европейския съюз. Това ще улесни измерването на въздействието на недържавните участници в областта на климата и ще гарантира, че ще може да бъде оценен напредъкът по отношение на една по-широка трансформация на икономиката към нисковъглероден модел.

1.3. Източниците на финансиране са различни, каквито са и инициативите от долу нагоре, които се нуждаят от достъп. Няма на разположение механизми за решаване на това несъответствие. Този въпрос следва да бъде разглеждан чрез създаването на всеобхватен форум за финансиране на борбата с изменението на климата на равнището на ЕС.

1.4. ЕИСК предлага **форум за финансиране на борбата с изменението на климата за разглеждане на основните въпроси**, който да обедини основните заинтересовани страни с цел идентифициране на пречките, разработване на решения и установяване на най-ефикасните механизми за по-добро разпределяне на финансовите средства, включително вид услуга за съгласуване, която да свързва проектите с подходящи източници на финансиране.

1.5. Трябва да бъде създаден механизъм за достигане до инициативи, които изискват по-малки суми (който след това да бъде ефективно популяризиран), който включва:

- опростена процедура за кандидатстване;
- опростени изисквания за докладване;
- съчетано финансиране;
- подпомагане за проекти на етап разработване, предварително кандидатстване за финансиране;
- подпомагане на изграждане на капацитет и мрежи, обмен и разработване на платформи на местно, регионално, национално и европейско равнище.

1.6. Акцент върху финансирането на борбата с изменението на климата не би трябвало да води до изключване на отговорно финансиране в други области. Цялото финансиране трябва да е съобразено с климата, за да се гарантира, че никое друго финансиране извън определеното за борба с изменението на климата не работи против ангажиментите и целите в областта на климата. Необходимо е това да се спазва във връзка с член 2, параграф 1, буква в) от Парижкото споразумение с оглед на приважването на потоците от финансиране в съответствие с целите за постигане на ниски емисии на парникови газове и устойчиво на климатичните изменения развитие.

1.7. Трябва да се разработи набор от инструменти с ясна комуникационна стратегия, който да дава възможност на недържавните участници на всички равнища да разбират финансирането на борбата с изменението на климата и да имат достъп до него. Наборът от инструменти следва да улесни разработването на проекти, които ще допринесат за нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика.

2. Въведение

2.1. Настоящото становище се основава на предходните становища на ЕИСК относно коалиция за изпълнение на ангажиментите, свързани със Споразумението от Париж⁽¹⁾, и относно „Насърчаване на действията в областта на климата от страна на недържавните участници“⁽²⁾, както и на неотдавнашното проучване на ЕИСК⁽³⁾, в което бяха изтъкнати пречките, възпрепятстващи по-активното участие на недържавните участници в действията в областта на климата.

2.2. През 2018 г. ЕИСК призовава за Европейски диалог относно мерките за борба с изменението на климата, предприемани от недържавни участници, с цел да се укрепят и повишат обхватът и мащабът на действията в областта на климата на базираните в Европа недържавни участници. Той посочи, че целта на диалога следва да бъде не само да акцентира върху действията и да ги популяризира, но и да отговори на нуждите на недържавните участници, като насърчава създаването на нови партньорства между държавни и недържавни участници, улеснява партньорското обучение и взаимните консултации между недържавните участници; увеличаване на наличното финансиране **и улесняване на достъпа до него**.

2.2.1. Терминът „недържавни участници“ се отнася за участници, които не са страна по Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата (РКООНИК). Това широко разбиране включва различни видове предприятия, включително малки и средни предприятия и микропредприятия, инвеститори, кооперации, градове и региони, синдикати, общности и граждански групи, религиозни организации, младежки групи и други неправителствени организации.

2.2.2. Предложеният Европейски диалог относно мерките за борба с изменението на климата, предприемани от недържавни участници, следва да подкрепя достъпа до финансиране за действията на недържавните участници в областта на климата. Този процес следва да включва:

- картографиране на възможностите за финансиране;
- предоставяне на консултации относно плановете, които могат да бъдат финансирани;
- разглеждане на начините, по които съществуващата верига за създаване на стойност (обществена и частна) осигурява финансиране за инвестиции в областта на климата, които недържавните участници се стремят да направят;
- анализ на възможностите за ефективно финансиране/разпределяне на средства за по-малки по мащаб проекти, които имат потенциала да доведат до дълбоки промени;
- анализ на текущия диалог и процедурите за консултация с недържавните участници с оглед на определянето на нови техники и най-добри практики за по-ефективно използване на съществуващите европейски и международни фондове;
- призив за това следващата многогодишна финансова рамка на ЕС да обслужва по-амбициозни цели в областта на климата на недържавните участници и да стимулира техните действия;
- проучване на възможностите за иновативно финансиране (партньорско финансиране, колективно финансиране, микрофинансиране, „зелени“ облигации и др.).

⁽¹⁾ Становище на ЕИСК относно „Изграждане на коалиция за изпълнение на ангажиментите, свързани със Споразумението от Париж“ (ОВ С 389, 21.10.2016 г., стр. 20.)

⁽²⁾ Становище на ЕИСК относно „Насърчаване на действията в областта на климата от страна на недържавните участници“ (NAT/718) (ОВ С 227, 28.6.2018 г., стр. 35).

⁽³⁾ Проучване на ЕИСК относно „Набор от инструменти за многостранните партньорства в областта на климата — политическа рамка за стимулиране на действията „от долу нагоре“ в областта на климата“.

2.3. Финансирането на борбата с изменението на климата може да бъде тълкувано по много начини, но постоянният комитет по финанси за Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) го определя като „финансиране, което има за цел намаляване на емисиите и увеличаване на поглъщителите на парникови газове, както и намаляване на уязвимостта и запазване и засилване на издръжливостта на човешките и екологичните системи към отрицателните въздействия на изменението на климата“.

2.4. В настоящото становище се разглежда финансирането на борбата с изменението на климата във връзка с държавите — членки на ЕС, и държавите сред тях, които не са страни по РКООНИК, което позволява на организациите на гражданското общество, общините и местната власт достъп до финансовите инструменти, необходими за подпомагане при разработването и изпълнението на проекти, инициативи и дейности, които допринасят за намаляването на емисиите, и климатично устойчиви общности.

2.5. Важно е това становище да се разглежда в контекста на климатичната справедливост⁽⁴⁾ като средство за гарантиране, че разходите за действия в областта на климата не се налагат непропорционално върху най-бедните и най-уязвими слоеве на обществото.

2.6. Финансирането на първите стъпки от прехода към нисковъглеродна икономика, както и за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него, е от изключителна важност за осигуряване на справедлив преход и за ускоряване на действията на място.

2.7. За микро- и малки проекти достъпът до финансови средства от 2 000 до 250 000 EUR може да е затруднен. Необходими са ефикасни механизми, за да се гарантира, че по-малките водени от общностите действия не са изключени от преобразуващия потенциал на финансирането на борбата с изменението на климата.

2.8. През последното десетилетие ЕС успешно разработи редица механизми за финансиране, пригодени за такива нужди — програмата „Демокрация и права на човека“ на ЕИДПЧ, Световния алианс за борба с изменението на климата (GCCA), финансови инструменти за съвместно финансиране на НПО и децентрализирано сътрудничество — които биха могли да насърчат разработването на подходящи инструменти в областта на изменението на климата.

3. Установени проблеми

Контекст

3.1. ЕИСК подкрепя решително Програмата на ООН за устойчиво развитие до 2030 г. и Споразумението за климата от Париж. Курсът, по който се движим обаче, би ни позволил в най-добрия случай да ограничим повишаването на температурата до 3 °C или повече, което е доста над предвиденото в Споразумението за климата от Париж. Преходът към устойчивост ще изисква сериозни усилия и значителни инвестиции. За периода 2015–2050 г. общият среден годишен размер на свързаните с енергията инвестиции за ограничаване на затоплянето до 1,5 °C се оценява на около 900 милиарда щатски долара според специалния доклад на Междуправителствения комитет по изменението на климата относно въздействието на глобалното затопляне от 1,5 °C над нивата от предииндустриалния период.

3.2. Въпреки че инвестициите, необходими за борба с изменението на климата, са значителни, те са по-малки от средствата, които бяха необходими за спасяването на сриващия се финансов сектор през последните години. По този повод бяха мобилизирани инвестиции в размер на 2,5 трилиона евро. Потенциалният срив на екосистемите, които ни поддържат, би трябвало да предизвика най-малкото еквивалентна реакция.

3.3. Твърде често в дискусиите за финансиране на борбата с изменението на климата се акцентира върху създаването на нови определени линии за финансиране, докато в Парижкото споразумение се призовава всички финансови потоци да бъдат в съответствие с усилията за постигане на ниски емисии на парникови газове и устойчиво на изменението на климата развитие.

3.4. Партньорството от Маракеш и Програмата за глобални действия в областта на климата са възможности за включване на недържавни участници в официалния процес по РКООНИК. Когато се разработват финансовите пакети, акцентът не се поставя върху привличането на дейности в рамките на ЕС и тяхното финансиране, за да се увеличи максимално потенциалното им въздействие.

3.5. Макар да е постигнат напредък по отношение на финансирането на борбата със затоплянето и последиците от него, той не е достатъчен. В последния доклад⁽⁵⁾ на Междуправителствения комитет по изменение на климата ясно се заявява, че се намираме в критичен период и се изискват радикални действия през следващото десетилетие, за да се ограничат въздействията до управляеми равнища. Като политически приоритет трябва да се изведат устойчивото финансиране и икономика, по-специално посредством ясно, стабилно и стимулиращо законодателство.

⁽⁴⁾ Становище на ЕИСК относно „Климатична справедливост“ (ОВ С 81, 2.3.2018 г., стр. 22).

⁽⁵⁾ Специален доклад на Междуправителствения комитет по изменението на климата относно въздействието на глобалното затопляне от 1,5 °C над нивата от предииндустриалния период (октомври 2018 г.).

3.6. Не е достатъчно да се разпредели определен процент от даден бюджет за финансиране на борбата с изменението на климата, ако друга част от бюджета се разходва за вредни за климата дейности. Всички разходи трябва да се разглеждат от гледна точка на въздействието им върху климата. В работен документ на Международния валутен фонд се изчисляват преките и непреките субсидии, които се предоставят за изкопаеми горива в целия свят, на 5,3 трилиона щатски долара годишно, т.е. на повече от 15 милиарда щ.д. на ден. Дори с предвиждания Зелен фонд за климата в размер на 100 милиарда щ.д. годишно няма да бъде възможно да се неутрализира отрицателното въздействие, произтичащо от тези субсидии.

3.7. Енергийният преход няма да бъде изпълнен успешно навреме и в съответствие с европейските ангажименти съгласно Парижкото споразумение, ако въпросът за енергийната бедност бъде пренебрегнат от политическа гледна точка. Необходимо е справедливо разпределение както на финансовите, така и на социалните разходи и ползи, свързани с прехода на Европа към устойчива енергетика, на всички равнища на управление и сред участниците на пазара, включително и гражданите. Според научното изследване на Heat Roadmap Europe⁽⁶⁾ Европа може да намали своите емисии на парникови газове с 86 % до 2050 г. в сравнение с 1990 г. с наличните технологии по достъпен и икономически ефективен начин.

3.8. Проучването за настоящото становище подчерта липсата на информация относно картографирането на потоците от специално финансиране на борбата с изменението на климата в държавите членки. Трудно е да се прецени дали средствата се разделят на по-малки достъпни суми или какво е трансформиращото въздействие на финансирането. Тази липса на мониторинг и докладване увеличава неяснотата около забелязаните проблеми и възпрепятства разработването на най-ефективните решения.

Достъп за бизнеса и МСП

3.9. Достъпът до финансиране остава основно предизвикателство за всички видове недржавни участници, включително разнообразните предизвикателства, пред които са изправени МСП и по-големите предприятия. Това предизвикателство предполага не само наличието на повече и допълнително финансиране, но и яснота на съществуващите финансови механизми.

3.10. Освен това са налице затруднения по отношение на определението за това какво представляват „зелените“ инвестиции. Инвеститорите се интересуват преди всичко от рисковете и възвръщаемостта и за тях е трудно да оценят възможното въздействие на даден проект върху климата, както и шансовете за успешното му осъществяване. Частните кредитори няма да бъдат склонни да финансират даден проект без ясно разбиране на инвестиционните рискове и на механизмите за намаляване на риска — с други думи — без гаранции.

Достъп за местните и регионалните власти

3.11. За поднационалните правителства факторите, които ограничават техния достъп до финансиране, включват: нисък кредитен рейтинг, ограничен капацитет за мобилизиране на частно финансиране поради недостатъчен размер на инвестиционния пазар за нисковъглеродна инфраструктура и непривлекателни профили на риска и възвръщаемостта, както и държавни ограничения, определени от националните правителства за това колко и дали поднационалното правителство може да заема от частния сектор.

Достъп за общностните инициативи

3.12. Понастоящем съществуват много хиляди инициативи на местно равнище във връзка с изменението на климата и устойчивото развитие в Европа. Тези инициативи могат да допринесат значително за целите на ЕС в областта на климата, енергетиката и устойчивото развитие, но зависят предимно от доброволци и една от основните пречки през тяхното развитие и увеличаване е липсата на финансиране и професионална подкрепа. Често са необходими твърде ограничени ресурси, без които инициативите не могат да се развият и създадат проекти. Не се използва преобладаващият потенциал на тези инициативи.

3.13. В много случаи местните инициативи срещат трудности при достъпа до традиционни източници на финансиране. В много случаи минималният размер на финансирането, за което има изискване да се кандидатства, е твърде висок и далеч надхвърля нуждите или управленския капацитет на малките местни инициативи. Изискванията за осигуряване на съфинансиране създават допълнителни пречки.

3.14. Изисквания за съчетано финансиране, прекалено много документи и сложни процедури са част от проблемите, посочени от по-малките групи по отношение на достъпа до финансиране. Въпреки че тези видове проекти/инициативи са сами по себе си малки по мащаб, техният кумулативен ефект може да бъде голям. Съществуват също и много допълнителни ползи и предимства, когато малки, основани на общностите програми, бъдат подкрепени с подходящо финансиране.

⁽⁶⁾ Програма за научни изследвания и иновации на „Хоризонт 2020“ по споразумение за отпускане на безвъзмездни средства № 695989 — „Heat Roadmap Europe“.

3.15. Повечето, ако не и всички, средства за финансиране са насочени към проекти и не отговарят на необходимостта ресурсите да подкрепят процесите на всички равнища — от организиране на общностите и изграждане на капацитет на местно равнище до изграждане на мрежи, обмен и разработване на платформи на регионално, национално и европейско равнище. Финансовата подкрепа в тази област би могла да помогне значително за ускоряване на нивото на ангажираност на гражданите и на общността във връзка с действията в областта на климата, както и за гарантиране, че има достатъчна степен на организация и сътрудничество, които да подкрепят разрастването и да допринасят за разработването на политиките.

Достъп до финансиране за иновации

3.16. Предприемачите в началните етапи също са изправени пред редица предизвикателства по отношение на достъпа до финансиране, липсата на познания и опит, достъпа до пазарите и разрастването след началната фаза. Финансирането на иновациите е особено важна част от решението на кризата с климата, но също така е необходима иновативност във връзка с механизмите за финансиране и тяхното изпълнение. Инициативите като ОЗИ „Климат“ на ЕИТ имат за цел да преодолеят тези предизвикателства чрез интегрирането на климата във финансовите пазари, демократизирането на информацията за свързания с климата риск и подкрепата за инвестиции в иновативни стартиращи предприятия.

4. Предложени решения

4.1. ЕИСК предлага да се създаде един вид форум за финансиране на борбата с изменението на климата на равнището на ЕС с децентрализирана мрежа. Това би обединило всички заинтересовани страни и би улеснило изготвянето на съгласуван отговор на изложените тук проблеми. Той би представлява канал за разработване на необходимите инструменти, както се посочва в настоящото становище.

4.2. Функция на форума за финансиране на борбата с изменението на климата трябва да бъде платформа за диалог, която да подпомага осъществяването на връзка между особено обещаващи и ефективни недържавни решения и частни и институционални инвеститори. В допълнение за постигането на максимално въздействие е необходимо да се акцентира в голяма степен върху потенциала за разрастване и възпроизвеждане. ЕИСК със своята мрежа от групи на организираното гражданско общество в Европа е в добра позиция да бъде част от форума за финансиране на борбата с изменението на климата като глас, който може да представя проблемите с достъпа до финансиране на местно равнище.

4.3. Ефективната комуникация ще бъде важна част от всяка успешна стратегия за преодоляване на проблемите по отношение на финансирането на борбата с изменението на климата. Комуникацията трябва да бъде насочена във всички посоки, като се определи ясно публиката и се съобщава по ясен, точен и подходящ начин за възможностите за финансиране и достъпността им.

4.4. Европейската комисия и другите институции на ЕС трябва разработят насоки за недържавните участници, що се отнася до използването на съществуващите механизми за финансиране. Съществува необходимост от система, която да идентифицира, анализира, обобщава и разпространява информацията относно различните налични източници на финансиране на действията на недържавните участници в областта на климата. Тя може да се основава на извършената от Европейския комитет на регионите работа за идентифициране на стъпките за разработване на набор от инструменти, съставен от лесно разбираема информация за местните и регионалните власти относно наличните източници на финансиране за действията в областта на климата.

4.5. Необходим е механизъм за наблюдение с цел ясно картографиране на потоците от финансиране на борбата с изменението на климата, което ще помогне за идентифициране на пречките и съсредоточаване върху практическите решения за тяхното отстраняване. Това е неотложна първа стъпка. Картографирането би могло да бъде решаваща стъпка за разбирането на пречките пред достъпа до финансиране на малки по мащаб недържавни участници. Картографирането на финансирането ще спомогне и за установяване на пропуските в привличане на положителни действия в областта на климата, които следва да бъдат част от процеса на Програмата за глобални действия в областта на климата.

4.6. ЕИСК призовава ЕС да бъде лидер в осигуряването на модел за това как да бъде привлечен приносът на недържавните участници за постигане на целите, свързани с климата. Европейските недържавни участници в областта на климата — особено по-малките, очакват помощ от европейските институции за мобилизиране на специални фондове за борба с изменението на климата и за осигуряване на по-ефективен достъп до финансиране чрез опростени процедури и отчитане. Това би подпомогнало привличането на много действия, непризнати в борбата срещу изменението на климата. Например за проекти под определен финансов праг като 50 000 EUR би могло да има опростено заявление от една страница и отчетен формуляр от една страница.

4.7. Необходими е допълнително финансиране под формата на малки по размер безвъзмездни средства с опростени процедури за кандидатстване и представяне на докладите, предназначени специално за местни действия в областта на изменението на климата и устойчивостта, без възпиращи проценти на съфинансиране. Биха могли да бъдат разработени механизми, които позволяват на проектите да образуват клъстери помежду си, за да се подобри въздействието на финансирането и да се улесни достъпът. Тези инструменти трябва да бъдат неотложно разработени.

4.8. Следва да се разработи механизъм за подпомагане, който да позволява за проектите да се използват експертни познания и опит още на етапа преди кандидатстване за финансиране, така че да бъдат разработени ефективно и представени подходящо.

4.9. На равнището на ЕС трябва да се проведе общо обсъждане относно иновативните механизми за финансиране. Непържавните участници следва да участват в това обсъждане от самото начало, за да се гарантира простота и яснота на критериите за разпределение.

4.10. Като цяло следва да бъде установено по-тясно сътрудничество между съществуващи фондове в областта на климата и устойчивото развитие и финансови програми, от една страна, и мрежите на недржавните участници, от друга. Това е въпрос на обмен на знания, комуникация и диалог. Форумът за финансиране на борбата с изменението на климата може да улесни това.

4.11. Финансови мерки могат също така да стимулират недржавни действия или екологично поведение от страна на недржавните участници. Например, данъчни облекчения на национално равнище биха могли да помогнат за нисковъглеродно производство и да стимулират участието на недржавни участници в действията в областта на климата.

4.12. Изготвянето на новата многогодишна финансова рамка на ЕС може да създаде възможности за засилване на действията „от долу нагоре“ на недржавните участници в областта на климата с цел ефективно изпълнение на ангажиментите на ЕС по отношение на климата, поети в рамките на Парижкото споразумение. Във връзка с това ЕИСК призовава за увеличение с най-малко 40 % на разходите на ЕС, допринасящи за постигането на целите в областта на климата⁽⁷⁾. На второ място, ЕИСК призовава за бързо поетапно премахване на субсидиите за изкопаеми горива и да няма пряко или непряко (съ)финансиране на енергия от изкопаеми горива чрез европейските фондове.

4.13. Трябва да бъде разработен инструмент за съобразяване с климата, за да се гарантира, че никой публичен разход не работи за подпомагане на дейности, които задълбочават кризата с климата. Той следва да се прилага и за програмите за частно финансиране. Разпределянето на специални средства за финансиране на борбата с изменението на климата не следва да означава, че другите части от бюджета или финансирането се разпределят за дейности, които работят против целите в областта на климата. Определените в член 2, параграф 1, буква в) от Парижкото споразумение цели трябва да бъдат постигнати.

4.14. Основният финансов инструмент на ЕС за подпомагане на местното развитие „от долу нагоре“ е подходът на воденото от общностите местно развитие. Той е в отлична позиция да подпомага тези инициативи „от долу нагоре“, с потенциал за предоставяне на безвъзмездна помощ и подкрепа, които са пригодени към местните условия. През декември 2017 г. ЕИСК прие становище относно „Предимствата на подхода на воденото от общностите местно развитие за интегрираното местно развитие и развитието на селските райони“⁽⁸⁾, в което призовава Европейската комисия да проучи и анализира задълбочено възможностите за създаване на финансов резерв за воденото от общностите местно развитие на равнището на ЕС. Независимо от това препоръчва на Европейската комисия да гарантира, че всички държави членки разполагат с национален фонд за воденото от общностите местно развитие с вноски и от четирите европейски структурни и инвестиционни фондове (ЕЗФРСР, ЕФРР, ЕСФ и ЕФМДР). Тази структура на воденото от общностите местно развитие би могла да бъде един от каналите за подкрепа на посочените в параграф 2.7 микро- и малки проекти.

4.15. За да се направи по-устойчива цялата верига за създаване на финансова стойност, ЕИСК подкрепя пътната карта на Комисията относно финансирането за устойчив растеж⁽⁹⁾, приета през март 2018 г. В съответните си становища⁽¹⁰⁾ ЕИСК отправя конкретни препоръки към плана за действие.

Брюксел, 12 декември 2018 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Luca JAHIER

⁽⁷⁾ Становище на ЕИСК относно „Европейски пакт за финансиране на борбата с изменението на климата“ (ОВ С 62, 15.2.2019 г., стр. 8).

⁽⁸⁾ Становище на ЕИСК относно „Предимствата на подхода на воденото от общностите местно развитие“ (ОВ С 129, 11.4.2018 г., стр. 36).

⁽⁹⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейската централна банка, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — План за действие: Финансиране за устойчив растеж.

⁽¹⁰⁾ Становища на ЕИСК относно План за действие за устойчиво финансиране, Устойчиви финанси: таксономия и референтни показатели (ОВ С 62, 15.2.2019 г., стр. 73) и Задължения на институционалните инвеститори и управителите на активи по отношение на устойчивостта (ОВ С 62, 15.2.2019 г., стр. 97).